

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

ULBROKAS BIBLIOTĒKA

Reģ. Nr. 40900004620

Institūta iela 3, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV – 2130

Tālrunis 67910503

ulbrokas.biblioteka@ropazi.lv

www.ulbrokasbiblioteka.lv

Ulbroka

SASKAŅOTS

Ropažu novada domes IJKS departamenta vadītāja

(Sanita Tīberga)

2023. gada

1. marts

ULBROKAS BIBLIOTĒKAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2023.-2027. gadam

ULBROKA, 2023

Saturs

levads.....	3
1.Informatīvā daļa - bibliotēkas esošās darbības raksturojums un analīze	3
1.1.Bibliotēkas darba struktūra un organizācija	5
1.2.Bibliotēkas pārvaldības modelis	6
1.3.Pašreizējās situācijas raksturojums	6
1.3.1.Ārējās vides ietekmes raksturojums	6
1.3.2.Pārskata periodā sasniegtie rezultāti.....	7
1.3.3.Bibliotēkas personāls	9
1.3.4. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums – pakalpojumi	9
2.Stratēģiskā daļa.....	11
2.1. Bibliotēkas galvenās prioritātes un vērtības – misija un vīzija.....	12
2.2.Bibliotēkas turpmākie attīstības virzieni 2023.–2027. gadam.....	12
2.3.Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze.....	13
3.Rīcības plāna daļa	15

Ievads

Ulbrokas bibliotēkas (turpmāk – Bibliotēka) **attīstības stratēģija 2023.-2027. gadam** ir vidējā termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir izstrādāt bibliotēkas darbības un attīstības prioritātes nākamajiem pieciem gadiem. Dokumentā analizēta esošā situācija, bibliotēkas darbības organizatoriskais modelis, definēta misija, vīzija un bibliotēkas darbības mērķi, noteikti uzdevumi to sasniegšanai.

Bibliotēkas attīstības stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kas regulē attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, kā arī nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa spēkā esošajiem attīstības plānošanas dokumentiem – Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.- 2027. gadam un Kultūrpolitikas nostādnes 2022.- 2027. gadam “Kultūra”. Attīstības stratēģijas izstrādē ņemti vērā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta Bibliotēku konsultatīvā centra un Stratēģiskās attīstības nodaļa izstrādātā dokumenta “Vadlīnijas bibliotēku darba plānošanai” (2013) ieteikumi. Ņemtas vērā bibliotēku nozares attīstības prioritātes un citi normatīvie dokumenti, tostarp, ANO ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam ieteikumi un Starptautiskās bibliotēku asociācijas un institūciju federācijas (IFLA) Ziņojums par attīstības tendencēm (2022).

Lai iekļautos kopējā Ropažu novada pašvaldības, ar administratīvo centru Ulbroka, attīstības redzējumā, Bibliotēkas attīstības stratēģija 2023. -2027. gadam veidota saskaņā ar Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.-2038. gadam un attīstības programmu 2022.-2028. gadam. Iekļaujoša dokumentu plānošanā ir Ropažu novada pašvaldības bibliotēku novadpētniecības koncepcija 2021.–2025. gadam.

Plānošanas dokumenta galvenais mērķis iezīmēt Bibliotēkas tālākās darbības virzienus, nosakot galvenos uzdevumus ilgtspējīgas institūcijas pastāvēšanas nodrošināšanai. Dokumentā noteiktie attīstības virzieni ir līdzsvarotu pasākumu kopums, kuru uzdevums ir nodrošināt visu resursu racionālu izmantošanu izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Bibliotēkas attīstības stratēģija veidota no trijām daļām:

1.daļa.Informatīvā daļa. Sniegta esošās situācijas analīze: bibliotēkas darbības organizatoriskais modelis, darbības raksturojošo rādītāju analīze, resursu un personāla raksturojums, veikta iepriekšējā plānošanas perioda sasniegto rezultātu analīze.

2.daļa. Stratēģiskā daļa. Definēta Bibliotēkas misija, vīzija, veikta bibliotēkas stīpro un vājo pušu analīze, izvirzīti mērķi, noteikti uzdevumi to sasniegšanai turpmākajā plānošanas periodā.

3.daļa. Rīcības plāna daļa. Noteikti Bibliotēkas darbības attīstības galvenie uzdevumi, atbildīgie un finanšu resursi.

1.Informatīvā daļa - bibliotēkas esošās darbības raksturojums un analīze

Bibliotēka ir Ropažu novada pašvaldības izglītojoša, informatīva un kultūras iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijas reģistrā.

Bibliotēka akreditēta divreiz (akreditācijas apliecība Nr. 537, 10.06.2009; akreditācijas apliecība Nr. 537A, 14.12.2016). Nākamā akreditācija plānota plānošanas periodā - 2023. gadā.

Savā darbībā Bibliotēka ievēro Latvijas Republikas Satversmi, Bibliotēku likumu, Pašvaldības likumu un citus Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus, Ropažu novada pašvaldības nolikumu (2021), Pašvaldības domes lēmumus, Pašvaldības vadības izdotos rīkojumus un norādījumus, Pašvaldības domes apstiprinātu Bibliotēkas nolikumu.

Pamatojoties uz Pašvaldības likuma (2023) 4. panta 4. un 5. punktu, Bibliotēku likuma 17. panta piektās daļas 3. punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 61. pantu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas 26. pantu, Salaspils novada domes 2013. gada 30. janvāra lēmumu (prot.Nr.2., 5.§) „Par Salaspils novada pašvaldības iestādes „Salaspils novada bibliotēka” atkārtotu izvirzīšanu reģiona galvenās bibliotēkas statusam”, Stopiņu novada domes 2013. gada 16. janvāra lēmumu (prot.Nr.93.) „Par Salaspils novada bibliotēkas izvirzīšanu reģiona galvenās bibliotēkas statusam” (turpmāk – RGB), un saskaņā ar Salaspils novada bibliotēkas atkārtotu akreditāciju RGB statusā (LR KM Bibliotēkas akreditācijas apliecība Nr.256B, 21.06.2018.) un noslēgto starpnovadu Līgumu Nr. ADM/3-24.4/18/852. Salaspils novada bibliotēka atkārtoti tiek izvirzīta reģiona galvenās bibliotēkas statusam (2023).

Bibliotēkas darbības pamatdokuments ir Bibliotēkas nolikums (apstiprināts Ropažu novada pašvaldības domes 27.10.2021. sēdē (protokols Nr.14/2021, 4.p.)), kas nosaka Bibliotēkas darbības turpmākos mērķus un uzdevumus:

- veicināt apkaimes kultūras mantojuma saglabāšanu un novadpētniecības resursu attīstību;
- veicināt iedzīvotāju mūžizglītību un kopienas saliedēšanas pasākumus;
- veicināt bērnu un jauniešu daudzveidīgu interešu izglītību un lasīšanas atbalstīšanas aktivitātes;
- piedalīties kultūrvides attīstībā, literatūras un zināšanu popularizēšanā;
- veidot sabiedrisko saskarsmi un integrāciju starp dažādām iedzīvotāju grupām, attīstot Bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru;
- veikt Bibliotēkas rīcībā esošo krājumu un jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi;
- nodrošināt Bibliotēkas iespieddarbu un citu informācijas nesēju sistemātisku komplektēšanu, uzskaiti, saglabāšanu, iekļaujot Bibliotēkai nepieciešamo datubāzu abonēšanu;
- nodrošināt kvalitatīvus vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībai;
- nodrošināt Bibliotēkas sniegto pakalpojumu pieejamību lietotājiem neatkarīgi no dzimuma, vecuma, rases, tautības, fiziskā stāvokļa, dzīvesvietas un citiem faktoriem;
- nodrošināt Bibliotēkas krājumu, datu un informācijas sistēmu pieejamību ikvienam lietotājam, nepieciešamības gadījumā sadarboties ar citām bibliotēkām, iekļauties starpbibliotēku abonementa sistēmā (SBA).

1.1. Bibliotēkas darba struktūra un organizācija

2021. gadā tiek īstenota administratīvi teritoriālā reforma un pasākumi, kuru mērķis ir atrast optimālu līdzsvaru starp valsts un pašvaldību, pašvaldību un institūciju/struktūrvienību sniegto pakalpojumu pieejamību.

Bibliotēka pēc Administratīvi teritoriālās reformas (ATR, 2021) īstenošanas ir viena no Ropažu novada pašvaldības iestādēm, kura darbojas pamatojoties uz 07.07.2021. (protokols Nr. 4/21, p. 1) apstiprinātā nolikuma "Ropažu novada pašvaldības nolikums". Uz apstiprinātā nolikuma pamata ir izveidota Bibliotēka, kas atrodas Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta Kultūras un sporta nodaļas pārraudzībā. Bibliotēku finansē no Ropažu novada pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Atbalsta funkcijas nodrošina Reģiona galvenā bibliotēka - Salaspils novada bibliotēka, veicot metodisko un konsultatīvo darbu, kā arī uztur vienotu datu un moduļu pārvaldību BIS ALISE kopkatalogā, ko nodrošina SIA "Tieto Latvija". RGB sniedz metodisko un konsultatīvo atbalstu atbilstoši akreditētajam statusam, ir atbildīga par reģiona kopkataloga veidošanu (nosaka datu apstrādes principus savā reģionā, administrē sistēmu ALISE, reģistrē sistēmas lietotājus, sniedz metodisko palīdzību reģiona bibliotēkām par darbu ar ALISE, ir tiešais starpnieks starp Tieto Latvia un visām reģiona bibliotēkām)

Atbalsta funkcijas centralizēti pamatdarbības jautājumos nodrošina Ropažu novada dome, piedāvājot vienotās pašvaldību sistēmas (VPS) dokumentu plūsmu vadības sistēmā (DVS) Visvaris, kā arī strukturējot darbu visos pamatjautājumos: grāmatvedība un finanses, personālvadība, IKT, iepirkumi, juridiskie pakalpojumi, projektu vadība, iekšējais audits, telpu uzturēšana, atalgojums, arhīvs.

Bibliotēkas darbu vada un par bibliotēkas darbību atbild Bibliotēkas vadītājs (direktors), kuru apstiprina amatā, atceļ no amata, kā arī viņa pienākumus un tiesības nosaka Ropažu novada pašvaldības dome. Darba līgumu ar Bibliotēkas vadītāju slēdz izpilddirektors.

Bibliotēkas vadītājs:

- vada un organizē Bibliotēkas darbu atbilstoši amata aprakstā noteiktajiem pienākumiem, tiesībām un pilnvarām, un ir atbildīgs par Bibliotēkas darbību kopumā, realizējot tās uzdevumus un tiesības;
- atbild par Bibliotēkas finanšu un materiālo līdzekļu likumīgu, racionālu un lietderīgu izmantošanu;
- organizē un plāno Bibliotēkas darbu un ir atbildīgs par tās darbību, realizējot tās uzdevumus un funkcijas;
- ievērojot normatīvo aktu prasības, pieņem darbā, slēdzot darba līgumu, un atbrīvo no darba Bibliotēkas darbiniekus, nosaka darbinieku atbildību un kompetenci, izstrādā darbinieku amata aprakstus, kontrolē pienākumu izpildi, nodrošina darbinieku kvalifikācijas celšanu;
- pieņem lēmumus un izdod rīkojumus par Bibliotēkas darbības jautājumiem, kuri ir saistoši Bibliotēkas darbiniekiem;
- atbild par Bibliotēkas darbību reglamentējošo dokumentu izstrādi, Bibliotēkas darbības un attīstības stratēģiju, ikgadējo Bibliotēkas darbības plānu un budžeta

projektu, iesniedz tos apstiprināšanai Ropažu novada pašvaldības IJKS departamentam;

- bez speciāla pilnvarojuma pārstāv Bibliotēku attiecībās ar fiziskām un juridiskām personām;
- nodrošina Bibliotēkā normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu ugunsdrošības, darba un veselības aizsardzības jomās;
- veic un nodrošina Bibliotēkas personāla vadību, iestādes lietu nomenklatūras dokumentu reģistru;
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā rīkojas ar Bibliotēkas valdījumā esošo īpašumu un naudas līdzekļiem.

1.2. Bibliotēkas pārvaldības modelis

Bibliotēkas **pārvaldības tīkla modelis** atbilst **decentralizētam modelim**, iestāde darbojas autonomi, veicot izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centra funkcijas, kas nav pretrunā ar Bibliotēku likumā noteiktajām funkcijām. Darbības pamatā ir mērķtiecīgi koordinēti krājuma un personāla resursi.

Iestādei, tās darbības īstenošanai, ir savi definēti finanšu līdzekļi, budžeta pārvaldība, funkciju deleģēšana, atbildība un vērienīgāku projektu attīstība.

Bibliotēkā tiek organizētas kultūras aktivitātes, kas veido izpratni par pasaules un vietējā kultūras mantojuma rakstniecības nozīmi mūsdienās, aktualizē un veido novadpētniecības resursu krājumu, attīsta digitālo prasmju un resursu izmantošanu, rosina lasītprasmi un lasītprieku bērnu un jauniešu vidū, veicina pieaugušo lasīšanas paradumus, mudina uz radošām izpausmēm un sniedz atbalstu iedzīvotājiem digitālo prasmju attīstībā.

Bibliotēkai padotībā nav citu strukturētu iestāžu. Bibliotēkas telpas ir pašvaldības īpašums. No 2020. gada tās ir jaunas telpas ar kopējo platību 740,5 m². Bibliotēka nodrošina esošās pašvaldības administratīvajā teritorijā bibliotekāro pakalpojumu pieejamību, tās pārziņā nav tikai Stopiņu pagasta teritorijā dzīvojošu iedzīvotāju apkalpošana un nodrošināšana ar krājumā esošo informāciju, izmantošanu un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu vistuvāk dzīvesvietai, bet gan Ropažu novada teritorijā deklarēts iedzīvotājs.

1.3. Pašreizējās situācijas raksturojums

1.3.1. Ārējās vides ietekmes raksturojums

Kultūras centrs "Ulbrokas Pērle" - vienuviet arī Bibliotēka, atrodas uz galvenās ielas un izceļas apkārtnē ainavā, kļūstot par jauno Ulbrokas arhitektonisko dominanti. Centra būve papildinājusi ciemata rekreācijas zonas, padarot apdzīvoto vietu iekļaujošu, drošu un ilgtspējīgu. Bibliotēka ir uzticama telpa, kas integrēta vietējā sabiedrībā un ir pieejama ikvienam interesentam.

Projektējot bibliotēku, galvenā arhitektoniskā ideja - radīt atvērta tipa Ģimenes Bibliotēku ar zonām gan individuālai, gan kopīgai pieredzei. Galvenā Bibliotēkas zāle

ir veidota kā vienota ģimenes dzīvojamā – lasāmistaba ar piedāvājumu dažādām vecuma un interešu grupām. Ir nodrošināta kultūras piekļūstamība cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Bibliotēka (2021) starp 32 pasaules publiskajām bibliotēkām no 21 valsts ir pretendente Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (*International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA*) izsludinātajai balvai arhitektūrā. Pozicionējot sevi kā iestādi, kas apvieno atvērtu, funkcionālu arhitektūru ar radošu pieeju informācijas tehnoloģijām, rada interesi par vietējo kultūru un digitālajiem attīstības procesiem. Bibliotēka ir pieejama ikvienam kopienas loceklim, tā ir vieta, kur saņemt pašvaldības izdevumu, uzzināt jaunumus, diskutēt un iekļauties apkaimes veidošanas un saliedēšanas politikā.

Iekļaujoša un aktuāla ir iestādes ilgtspējīga domāšana Bibliotēkas organizētajās norisēs - tiešsaistes pasākumi, novadpētniecības un digitālie resursi, kā arī digitizācijas izmantojums Bibliotēkas satura komunikācijā un jaunas pieredzes radīšanā. Uzsvērtā ēkas funkcionalitāte, telpu un aprīkojuma fleksibilitāte un dažādās izmantošanas iespējas. Ēkai piešķirts B līmenis energoefektivitātes ziņā.

Mācību zonas dizainētas, lai atbalstītu dažādus mācību formātus un aktivitātes. Tās izvietotas visās Bibliotēkas telpās, ļaujot izvēlēties piemērotāko, vai klusam individuālam darbam vai darbam grupā. Mācību zona pirmā stāva līmenī ir jaunāka vecuma bērniem, kur pieejami galdi līdz 3 darba vietām, kā arī atpūtas stūrītis mazākiem bērniem - klusai, mierīgai lasīšanai.

Abonementa zāles otrajā stāvā - klusāka zona atpūtai vai mācībām, kur individuālas darba vietas norobežo plaukti. Radīta neformāla atmosfēra, domājot par socializēšanās vajadzībām, lasīšanu, fotografēšanu vai atpūtu. Bibliotēkai ir divas speciālās lasītavas – Pētera Brūvera vārdā nosaukta lasītava un Multimediju telpa.

1.3.2. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti

Regulāri tiek īstenotas ar oriģinālliteratūru un pasaules literatūru popularizējošas norises - Dzejas dienas dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās, tikšanās ar rakstniekiem, izstādes un citi kultūras un izglītojoši pasākumi, *t.sk.*, vasaras ekskursijas, āra lasītavas aktivitātes, muzeja nakts stāsti. Bibliotēka regulāri pilnveido pakalpojumus dažādām mērķauditorijām, pasākumu organizēšanā sadarbojas ar kultūras centru “Ulbrokas Pērle”.

Bibliotēka nodrošina un īsteno ģimenes bibliotēkas koncepciju - sestdienās iespējami tās apmeklējumi un citas tematiskas un izglītojošas aktivitātes gan ģimenēm kopā, gan paralēli bērniem un viņu vecākiem. Projektam “Mūsu mazā bibliotēka” (2018) un lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (2019) ir izglītojošs raksturs un paredzēts dažāda vecuma bērniem un vecākiem.

Bibliotēka vairākkārt, piedaloties pašvaldības finansēto projektu konkursā, ieguvusi finansējumu muzeja nakts pasākumu īstenošanai apkaimes dažādās viensētās (2016, 2017, 2018, 2019), tiek prezentēta vēsturiskā atmiņa un saglabātās laikmeta liecības.

Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) Literatūras nozares projektu konkursā atbalstīts projekts "Raksti un domraksti par Pētera Brūvera literatūras nozīmību"(2021).

Bibliotēka ir viena no nozīmīgākajām vietējās sabiedrības institūcijām, kas apkopo, glabā un nodrošina publicitāti vietējās kultūras mantojumam. Iesaistot vidusskolēnus un pētniekus, izglītojot kopienas un popularizējot tradicionālo un digitālo resursu pieejamību, tiek jaunradīts rakstītā vārda saturs (2022).

Atklātas vietējā literārā mantojuma rakstniecības vērtības un rosināta sabiedrība sarunām par literatūras emocionālo nozīmību, atbildību un piederību kultūrtelpai (audio vizuāla izstāde, literatūras konference par Pēteru Brūveri). Aktuāls ir novadpētniecības saturs, kur adresāts ir lasītājs, bet darba pamatā ir dokuments. Izpētes gaita ir literatūrzinātnieku, bibliotekāru un vidusskolnieku apzināti materiāli, kas saturiski saistīti ar Pētera Brūvera rakstīto vārdu – grāmatas, grāmatu daļas, periodikas raksti, avīžu materiāli, nepublicēti materiāli, rokraksti, fotogrāfijas, dzīvesstāsti, intervijas. Atmiņas institūciju sadarbība un jaunu formu meklēšana atklāj Pētera Brūvera radošo daudzšķautņainību, dzejnieka ikdienu, saikni ar dzimto pusi un domubiedriem. **Sagatavots pirmais rakstu krājums (2022) “Pēters Brūveris: raksti un domraksti”** apgādā “Zinātne”. Sastādītāja Dr.philol. Ieva E. Kalniņa, mākslinieks Andris Nikolajevs. Bibliotēkas Pētera Brūvera lasītava piedāvā pētniecības un zināšanu izguves iespējas.

Tabula nr.1.

Bibliotēkas pamatrādītāji (lietotāju skaits, apmeklējums, izsniegums).

Galveno darbību raksturojošo rādītāju analīze

	2020	2021	2022
Iedzīvotāju skaits apkalpes zonā	8460	9030	9963
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita apkalpes zonā	11	11,45	12,54
Aktīvo lietotāju skaits	944	1034	1250
Apmeklētāju skaits virtuāli	9416	14 559	88 490
Apmeklējums	8254	8528	10 133
Izsniegums	11 769	11 023	13 439
Organizētie pasākumi (izstādes, lekcijas, tematiskas aktivitātes)	40	36	36

Galveno pamatrādītāju statistika raksturo Bibliotēkas darbību kopumā - lietotāju skaits, apmeklējums, izsniegums. *Sk., tabula nr.1.* Secināts, ka kopējais iedzīvotāju skaits apkalpes zonā ir pieaudzis par 10%, līdzvērtīgi arī bibliotekāro pakalpojumu aptvērumš konkrētā apkaimē. Par 32% palielinājies aktīvo lietotāju skaits, pieaudzis reģistrēto bērnu/jauniešu lasītāju skaits. Skolu izglītojamo darbība Zinību stundās bibliotēkā, ik gadu turpina nodrošināt 11% pieaugumu. Virtuālā apmeklējuma statistika palielinājusies, pateicoties iestādes mājaslapas darbībai un virtuālo pasākumu tiešraides

apmeklējumiem. Atjaunojot lasītavas darbu, kopējais dokumentu izsniegums pieaug par 14%, t.sk., izsnieguma rādītāji arī bērnu un jauniešu auditorijā. Bibliotēkas organizētie pasākumi piedāvā atšķirīga, pielāgota un jauna satura piedāvājumu gan izstāžu, gan mērķtiecīgu pasākumu realizācijā, saglabājot interesi par resursu pieejamību un daudzveidību.

1.3.3. Bibliotēkas personāls

Bibliotēkā strādā 7 darbinieki, no tiem 5 ir bibliotekārie darbinieki, kuri nodarbināti lietotāju apkalpošanā, resursu veidošanā un automatizēto darba procesu nodrošināšanā. Ar 2022. gada oktobri noteikti jauni Amatu nosaukumi: bibliotēkas vadītājs, bibliotēkas informācijas speciālists, kultūras projektu vadītājs, bibliogrāfs, vecākais bibliotekārs.

Iestādes darbiniekiem ir iespēja saņemt personālvadības dokumentus un pārņemt dokumentu datus no Dokumentu integrācijas vides. Pašvaldības vajadzībām pielāgota ērta darba plūsma – uzdevumu saraksts, uzdevuma izpildes kontrole un vairāku nesaistītu dokumentu vienlaicīga parakstīšana. Ātrāk un mērķtiecīgāk tiek sasniegts darba rezultāts.

Bibliotēka veido darba vidi, kas sekmē daudzveidību, augstu tiek vērtēta profesionalitāte, dažādas prasmes, elastība, personīgā efektivitāte un komandas darbs. Ikvienam darbiniekam ir vienlīdzīgas iespējas uz izaugsmi.

Bibliotekāri ir aktīvi starpnieki starp lietotājiem un informācijas resursiem. Sabiedrības vajadzību mainība, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) attīstība priekšplānā izvirza profesionālo prasmju pilnveidošanas nepieciešamību. Kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanas priekšnoteikums ir nepārtraukta bibliotekāru apmācība un tālākizglītība, kas Bibliotēkā tiek nodrošināta. Lai pilnveidotu savas darba prasmes, rastu idejas jaunu pakalpojumu ieviešanā un esošo pakalpojumu attīstībā. Bibliotēkas darbinieki apmeklē kursus, seminārus un konferences reģiona un nacionālā līmenī, kā arī piedalās pieredzes apmaiņas braucienos un starptautiskos projektos.

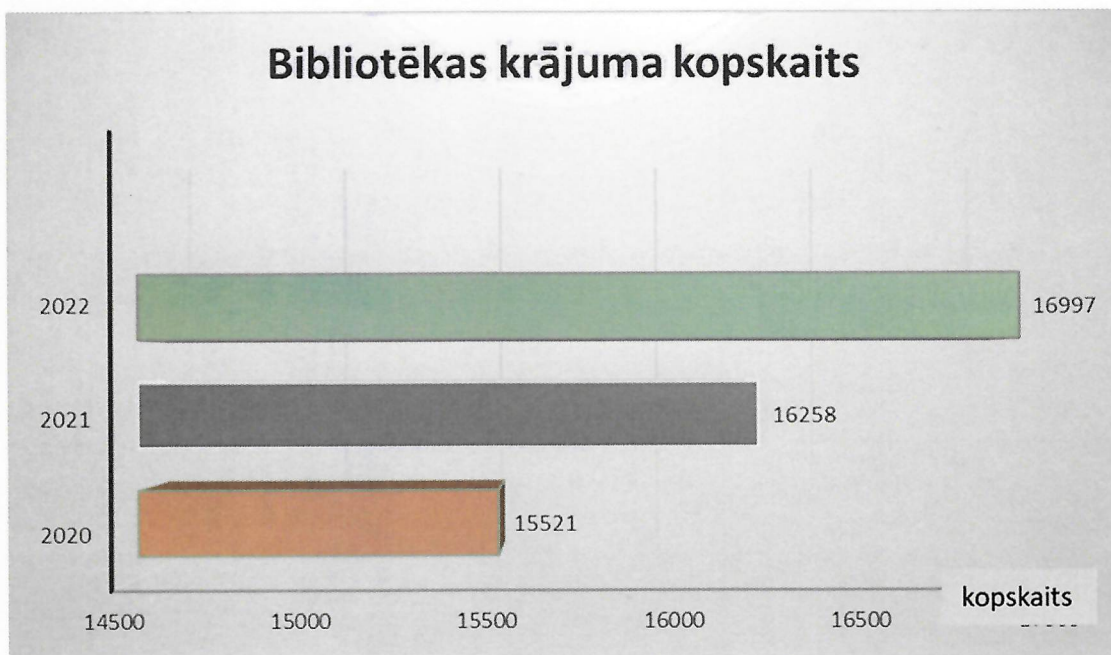
1.3.4. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums – pakalpojumi

Bibliotēkas finanšu līdzekļus veido Ropažu novada domes budžeta līdzekļi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem. Pašvaldības piešķirto līdzekļu apjoms nodrošina bibliotēkas pamatdarbību kopumu - darbinieku atalgojums, profesionālā pilnveide; infrastruktūras, telpu uzturēšana; jaunu darbības formu ieviešana, attīstība.

Bibliotēka piedāvā kultūras, informācijas un mācību iespējas ikvienam. Bibliotēka ir brīvi pieejama publiska telpa. Bibliotēkas lietošanas noteikumi nosaka kārtību, kādā Bibliotēka nodrošina pakalpojumu sniegšanu, krājuma, publisko datorsistēmu infrastruktūras un interneta, datubāzu un informācijas sistēmu izmantošanu. Bibliotēkas lietotāja apkalpošanas kārtībā ietilpst maksas pakalpojumi. Visās Ropažu novada pašvaldības bibliotēkās ir vienādi un Ropažu novada domes apstiprināti (prot. Nr.

18/2021,9.p) maksas pakalpojumi, paredzot bezmaksas pakalpojumus no bibliotēkas krājuma un maksas pakalpojumus no apmeklētāju dokumentiem. Lietotājam ir tiesības saņemt Bibliotēkas pakalpojumus dzīvesvietā, ja lietotājam ir kustību, redzes vai citi funkcionālie traucējumi. Bibliotēka paplašina un dažādo savu pakalpojumu klāstu atbilstoši lietotāju vajadzībām. Bibliotēkas pieejamība nodrošināta sešas reizes nedēļā, t.sk., sestdienās (septembris – maijs) un piecas reizes nedēļā (jūnijs – augusts). Vairāki pakalpojumi (dokumentu pasūtīšana, pagarināšana) ir pieejami tiešsaistē 24 stundas diennaktī, izsniegto dokumentu nodošana – grāmatu iekārtā ārpus Bibliotēkas telpām. Bibliotēkas krājums ir esošo informācijas nesēju kopums. Krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstībai un iedzīvotāju interesēm. *Sk., tabula nr.2.* Nodrošinot vienlīdzīgu pieeju informācijai, drukāta un elektroniska formāta materiāliem par dažādām jomām vairākās valodās.

Tabula nr.2.
Krājuma rādītāji. (EUR)

Krājumu veido: iespieddarbi – grāmatas, periodiskie izdevumi; tiešsaistes abonētās datubāzes; audiovizuālo dokumentu kolekcija – mākslas filmas, dokumentālās filmas, animācijas filmas, audiogrāmatas, mūzikas ierakstu CD; citi informācijas resursi un informācijas nesēji (novadpētniecības materiāli, npublicētie materiāli, alternatīvie resursi – galda spēles u.c.).

Krājuma kvalitāti nodrošina sistēmisks darbs – regulāra jaunieguvumu komplektēšana, agrāk izdoto iespieddarbu piekomplektēšana, LR Kultūras ministrijas atbalsta programmas “**Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām**” piedāvājums un privātpersonu dāvinājumu izvērtēšana saskaņā ar Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politikas plānošanas dokumentu “**Ulbrokas bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2023.- 2027. gadam**”, kā arī novecojušu un nolietotu informācijas nesēju izslēgšana no krājuma. Krājumā tiek ietverti tikai Bibliotēkas vajadzībām atbilstoši un nepieciešami informācijas nesēji.

Krājuma komplektēšanas finansiālie rādītāji ir attīstību veicinoši, finansējums uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā vairākus gadus ir līdzvērtīgs, iespējams palielināms līdz 1EUR robežai. *Sk., tabula nr.3*

Tabula nr.3.
Krājuma komplektēšanas finansiālie rādītāji. (EUR)

	2020	2021	2022
Kopējais budžets (EUR)	90311	104635	121388
Pašvaldības finansējums	82235	99932	117758
no tā krāj. komplektēšanai – Jaunieguvumi kopā	5582	5447	7734
t. sk. grāmatas	4284	5019	5498
t. sk. bērniem	1433	2891	1567
t. sk. periodiskajiem izdevumiem	1298	428	2236
Izslēgtie dokumenti	434	462	496
Krājuma kopskaits	15 521	16 258	16 997
Grāmatu krājuma apgrozība	0,8	0,7	0,8
Periodisko izdevumu apgrozība	0,74	0,4	0,7
Finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā	0,66	0,60	0,77

No 2014. gada Bibliotēka veido elektronisko kopkatalogu, kas ir daļa no Pierīgas novadu bibliotēku kopkataloga Salaspils novada bibliotēkā. Vienlaicīgi Bibliotēka uzsāk darbu bibliotēku informācijas sistēmā (BIS) ALISE 4i un veic automatizētu grāmatu izsniegšanu – saņemšanu.

Novadpētniecības krājumā Bibliotēka komplektē iespiestos izdevumus, kas saistīti ar Stopiņu pagasta apkāmes vēsturi, kultūru, kultūrvēsturi, personībām, mākslu, uzņēmējdarbību, tradicionālo kultūru un nemateriālo kultūras mantojumu. Bibliotēka saglabā kultūrvēsturisko mantojumu, veicina pagasta atpazīstamību, kā arī nodrošina informācijas pieejamību par vietējās kultūras sasniegumiem, rakstot projektus un izmantojot dažādas formas: izstādes, atmiņu vakarus, stāstu vākšanu un stāstīšanu. Novadpētniecības materiālu krājums atrodams Ulbrokas bibliotēkas Pētera Brūvera lasītavā. Bibliotēkā ir sagatavots divpadsmit kartīšu Kultūras kanons (2014 - 2018) un daudzveidīgi novadpētniecības resursi.

Ieviesti vienoti novadpētniecības darba principi, izstrādāta Ropažu novada pašvaldības publisko bibliotēku novadpētniecības koncepcija pieciem gadiem (2021 - 2025). Rīcības plāns pa gadiem paredz gan jauna satura veidošanu, gan iegūto materiālu strukturēšanu un bibliogrāfisko aprakstu veikšanu. Bibliotēka nodrošina novadpētniecības analītikas datu veidošanu. Kopējais elektronisko ierakstu skaits novadpētniecības datubāzē ir 3620 ieraksti (2022).

2.Stratēģiskā daļa

Bibliotēkas attīstības stratēģijas virsmērķis ir attīstīt Bibliotēku kā nozīmīgu resursu sabiedrības gudrai un ilgtspējīgai izaugsmei, kas nodrošina Latvijas kultūras mantojuma pieejamību un popularizē to, uzlabo sabiedrības rakstprātību un informācijprātību, atbalsta kultūras un izglītības procesus, veicina radošā potenciāla izmantošanu un nacionālās vienotības procesus, nodrošina valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamību sabiedrībai.

Bibliotēkas ilgtspējīgas attīstības mērķis ir uzturēt un pilnveidot bibliotēkas krājumā esošo informācijas resursu un sistēmu izmantošanu, bezmaksas un maksas pakalpojumu veidus, lietotāju tiesības un pienākumus, kā arī citus ar bibliotēku saistītus jautājumus.

2.1. Bibliotēkas galvenās prioritātes un vērtības – misija un vīzija

Bibliotēkas galvenās prioritātes paredz Bibliotēkas pieejamību, kvalitāti un mobilitāti, nodrošinot brīvu un vienlīdzīgu pieeju uzticamai un pārbaudītai informācijai, veicina interesi par krājumu un saglabā lokālās kultūrvides mantojumu. Bibliotēkas vērtības ir zināšanas un profesionalitāte, atbildība, vienkāršība un sapratne, cieņa un pozitīva attieksme.

Bibliotēkas **misija** ir līdzsvarot vietējās kopienas dzīvi, pilnveidot saturu, kas nodrošina pieeju informācijai, zināšanām, pasaules un vietējās kultūras mantojumam, veicina iedzīvotāju pašizpausmi un latviešu valodas ilgtspējīgu attīstību.

Bibliotēkas **vīzija** ir mūsdienīgs informācijas, izglītības, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centrs, kas nodrošina kvalitatīvus un operatīvus bibliotēkāros pakalpojumus un vienlīdzīgu piekļuvi informācijas resursiem, sniedzot ieguldījumu informācijas un zināšanu sabiedrības veidošanā, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

2.2. Bibliotēkas turpmākie attīstības virzieni 2023.–2027. gadam

1. Attīstīt Bibliotēku kā nozīmīgu kultūras, mūžizglītības un sabiedrības saskarsmes centru, kas veicina iedzīvotāju izglītošanos, dod publisku piekļuvi informācijai un daudzveidīgiem resursiem, nodrošina iespēju iedzīvotājiem uzlabot savu dzīves kvalitāti un sekmēt izaugsmi.
2. Uzturēt vienotus novadpētniecības darba principus, veicināt sabiedrības kopienas un kultūras mantojuma pieejamības nodrošināšanu un popularizēšanu. Sniegt kolektīvās kultūras pieredzes iespēju, kopīgas atmiņas.
3. Veicināt iedzīvotāju digitālo prasmju attīstību un pieeju tehnoloģijām, nodrošinot vienlīdzīgu iespēju ikvienam piekļūt valsts un pašvaldības e-pakalpojumiem, īstenot savas izglītības, darba, kultūras un izklaides vajadzības.
4. Spēja attīstīties un nodrošināt arvien pieaugošās prasības pēc tehnoloģiskiem un digitāliem pakalpojumiem. Izstrādāt jaunas platformas Bibliotēkas pakalpojumu pieejamībai.

5. Veicināt Bibliotēkas iekļaušanos vietējos un starptautiskos projektos, kas veicina dažādu autoru darbu un kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu krājuma veidošanu un darbu popularizēšanu.
6. Sadarbībā ar izglītības iestādēm un izglītību iestāžu bibliotēkām atbalstīt kompetenču pieejā balstīto izglītības modeļa īstenošanu.

2.3. Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze

Ārējie faktori - infrastruktūra	
Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkai piemērota atrašanās vieta – ATR centrs; kultūras centra un iekļauto iestāžu koncentrācija.	Jāuzlabo telpu mikroklimats – problēmas ar gaisa relatīvo mitrumu lasītavas un krātuves telpu zonā.
Bibliotēkas tuvumā kafejnīca, bezmaksas autostāvvietas, sabiedriskā transporta tuvums.	
Jaunas, plašas pašvaldības telpas - mūsdienīgs iekārtojums, šodienas prasībām atbilstošs aprīkojums, <i>t.sk.</i> , pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem ar kustību un redzes traucējumiem.	Nav izveidots krājums cilvēkiem ar redzes problēmām.
Bibliotēkas pakalpojums dzīvesvietā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, vecāka gada gājumu cilvēkiem.	Neaptver apkaimes deviņus ciematus; nepietiekama transporta loģistika.
Sakārtota un attīstīta iekšējā un ārējā IT sistēma - bezmaksas internets.	Nepieciešams uzlabot interneta ātrumu, nodrošinot bezvadu interneta pieslēgumu.
Ir atjaunota datortehnika lietotājiem; interaktīvi digitāls stends informatīvai uzziņai un resursu piedāvājumam.	Ir jāatjauno datortehnika un programmatūra darbiniekiem.
Iespējas	Izaicinājumi/ Draudi
Mūsdienīgu, apmeklētājiem ar daudzveidīgām interesēm iespējamu, izstāžu apmeklējumu iespēja (transformējamu izstāžu stendu iegāde).	Jaunu, modernāku tehnoloģiju strauja attīstība, kuru ieviešanu bibliotēkā traucē ierobežotas finansiālās iespējas.
Iespēja piesaistīt papildus finansējumu dažādām aktivitātēm, sniedzot telpu nomas pakalpojumus.	Telpu nomas nosacījumi nav prognozējami.
Piesaistīt jaunus bibliotēkas apmeklētājus, kuri ieinteresēti bezvadu interneta izmantošanā.	Pārtraukts valsts atbalsts bezmaksas internetam bibliotēkās.

Izpētīt grāmatu ārējo izsniegšanas punktu pakalpojumu nepieciešamību/nodrošinājuma iespējas - bibliomāts, bibliobuss.	Zema pieprasījuma vai valsts finansiālā atbalsta trūkuma dēļ var tikt pārtraukta bezmaksas datubāzu lietošana.
Iekšējie faktori - informācijas resursi un bibliotekārie pakalpojumi	
Stiprās puses	Vajās puses
Izglītots, profesionāls, radošs personāls	Nepietiekama darbinieku motivācija. Personāla novecošana, cilvēkresursu trūkums.
Pakalpojuma un materiālu unikalitāte, nav līdzvērtīgu konkurentu.	Krājuma digitālā vide un e-grāmatas formāts.
Daudzveidīgs pakalpojumu klāsts - informacionālo pakalpojumu, pasākumu un neformālās izglītības piedāvājums.	Ierobežots pašu veidoto informācijas resursu apjoms, īpaši elektroniskā vidē pieejamo.
Attīstīta sadarbību ar pirmskolas izglītības iestādēm un skolām.	
Daudzveidīgu projektu realizācija.	Pieredzes trūkums darbā ar starptautiska mēroga sadarbības projektiem.
Bezmaksas bibliotekārie pakalpojumi.	Maksas pakalpojumi.
Visaptverošs informācijas resursu krājums - iestādes mājaslapa, bibliotēkas kopkatalogs	IT strauja novecošanās, neatbilstība mūsdienu prasībām – jauna produkta ieviešana.
Automatizēti darba procesi.	
Attālināti pakalpojumi lietotājiem.	
Darbinieku profesionalitāte un krājuma komplektēšanas kvalitāte.	Trūkst pieredzes un resursu sabiedrības digitālo prasmju apmācībā.
Izvērtēts, lietotājiem draudzīgs darba laiks.	
Regulāra un mērķtiecīga personāla apmācība, tālākizglītības nodrošināšana.	
Labā reputācija un lokāla, nacionāla un starptautiska atpazīstamība lietotāju un profesionāļu vidū.	
Iespējas	Izaicinājumi/ Draudi
Pilnveidot pakalpojuma daudzveidību, veicot kvalitatīvu lietotāju interešu izpēti.	Izmaiņas normatīvajos dokumentos, kas regulē nozares un institūcijas darbu.
Interaktīvas, informācijas izguves iespējām bagātas Novadpētniecības datubāzes izveide.	IT novecošanās, datoru kvalitātes pasliktināšanās, nepietiekams finansējums regulārai to nomainīšanai.

Izstrādāt un ieviest jaunus daudzveidīgus pakalpojumus bērnu iesaistīšanai lasīšanas procesā.	Bērnu un jauniešu krājuma komplektēšanai atšķirīgas mācību programmu prasības.
Strādāt ar tām iedzīvotāju grupām, kuras nav kļuvušas par bibliotēkas pakalpojumu izmantotājām.	Rīgas ietekmē bibliotēkas pakalpojumu lietotāju skaita svārstības.
Izvietot interaktīvus reklāmas banerus apkaimes skolu autobusos, sabiedrības pulcēšanās vietās, pagasta pašvaldības ēkās.	Informācija par pakalpojumu saņemšanu visā administratīvajā teritorijā.
Piesaistīt finansējumu modernu digitalizācijas iekārtu iegādei.	Profesionālu darbinieku piesaiste novadu bibliotēkās.
Attīstīt bibliotēkās pakalpojumus ārpus bibliotēkas.	Nepietiekama kapacitāte daudzfunkcionalitātes nodrošināšanai.

Darba kolektīvā tika apkopoti Bibliotēkas darbinieku viedokļi un redzējums par Bibliotēkas darbību. Darba gaitā tika apzinātas bibliotēkas stiprās un vājās puses, iespējas un izaicinājumi/draudi, kā arī diskutēts par bibliotēkas attīstības vīziju. Stipropušu apjoms pārsniedz iestādes identificētās nepilnības, nodrošinot Bibliotēkas veiksmīgu darbību un izaugsmi. Bibliotēkas attīstības prognozes ir pozitīvas, jo iespēju apjoms pārsniedz reālos draudus.

3. Rīcības plāna daļa

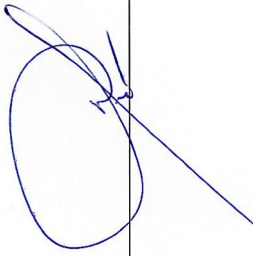
Nr. p.k.	Rīcības, pasākumi	Iznākuma rezultātīvie rādītāji	Sasaiste ar citām pasākumiem / aktivitātēm	Izpildes termiņš vai periods		Finanšu resursi, avots			Atbildīgais par izpildi
				Izpildes uzsākšana	Izpildes noslēgums	Pašvaldības budžets	ES fondu finansējums	Cits finansēšanas avots	
Rīcības virziens 1. Cilvēkresursu attīstība									
1.1.	Informācijas sistēmas administrators pakalpojums.	Vienotā informācijas tīkla apkalpošana.	-	2023. gads	2027. gads	x			iestādes vadītājs
1.2.	Jauna pakalpojuma sniegšanas vieta un amats	Bibliobusa pakalpojumi RNP		2025. gads	2027. gads	x	x	x	kultūras projektu vadītājs
1.3.	Profesionāla un funkcionāla darba vieta.	Darbinieka ērtībai un darbībai.	-	2023. gads	2027. gads	x			iestādes vadītājs
1.4.	Profesionālā pilnveide – semināri, kursi	Jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas.	-	visu periodu	visu periodu	x		x	iestādes vadītājs
1.5.	Nozares un starpnozaru sadarbība	Pieredzes un jaunu atziņu gūšana	-	visu periodu	visu periodu			x	iestādes vadītājs
1.6.	Komunikācijas un sadarbības novērtējums	Novērtēts darbinieks un līdzsvarots kultūras dzīves piedāvājums	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
Rīcības virziens 2. Materiālo resursu attīstība									
2.1.	IT nodrošinājums un iegāde.	Darbinieku un lietotāju darba vide.	-	visu periodu	visu periodu	x	x		iestādes vadītājs

Nr. p.k.	Rīcības, pasākumi	Iznākuma rezultātīvie rādītāji	Sasaiste ar citām pasākumiem / aktivitātēm	Izpildes termiņš vai periods		Finanšu resursi, avots			Atbildīgais par izpildi
				Izpildes uzsākšana	Izpildes noslēgums	Pašvaldības budžets	ES fondu finansējums	Cits finansēšanas avots	
2.2.	Bibliobusa aprīkojums - darba vieta, plaukti, krājums	Darbinieka un lietotāju modernizēta vide.	-	2025. gads	2027. gads	x			iestādes vadītājs
2.3.	Transformējami izstāžu stendi	Atbilstoši dažādām lasītāju grupām.	-	2023. gads	2023. gads	x			iestādes vadītājs
2.4.	Krājums – alternatīvo dokumentu iegāde.	Daudzveidīgs resursu kopums	-	visu periodu	visu periodu	x		x	iestādes vadītājs
Rīcības virziens 3. Vides attīstība									
3.1.	Āra lasītavas aprīkojums – soli, galdi	Atpūtas zona, - lasītāju grāmatvide, spēļu zona		2024. gads	2024. gads	x			iestādes vadītājs
3.2.	Grāmatu ārējie izsniegšanas punkti	Jauna pakalpojumu izveide		2024. gads	2025. gads	x			iestādes vadītājs
Rīcības virziens 4. Pakalpojuma kvalitātes attīstība									
4.1.	Bibliotēkas krājuma iegāde un resursu komplekti.	Dokumentu un resursu daudzveidība	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
4.2.	E – pakalpojumu attīstība – izstrādātas jaunas platformas bibliotēkas pakalpojumu pieejamībai	Apmācības, jaunas prasmes, apmierināts bibliotēkas lietotājs	-	2023. gads	2024. gads	x			iestādes vadītājs

Nr. p.k.	Rīcības, pasākumi	Iznākuma rezultātie rādītāji	Sasaiste ar citām pasākumiem / aktivitātēm	Izpildes termiņš vai periods		Finanšu resursi, avots			Atbildīgais par izpildi
				Izpildes uzsākšana	Izpildes noslēgums	Pašvaldības budžets	ES fondu finansējums	Cits finansēšanas avots	
4.3.	Iestādes darbības atspoguļojums.	Mājaslapas viete, drukāti izdevumi, plašsaziņas līdzekļi.	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
4.4.	Lasīt veicināšanas un tematiskie pasākumi visa vecuma lasītāju grupām.	Sadarbība ar bibliotēkām - kopēja aktivitāšu realizācija.	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
4.5.	Bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšana cilvēkiem ar redzes traucējumiem.	Pielāgotā formāta resursi no LNetBibliotēkas	-	2023. gads	2023. gads	x			iestādes vadītājs
4.6.	BIS Alise uzturēšana.	Nodrošina bibliotēkāro procesu automatizāciju.	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
4.7.	Novadpētniecības krājuma veidošana – drukātie, digitālie resursi	Materiālu apzināšana, strukturēšana un popularizēšana	-		2023. gads	x			iestādes vadītājs
4.8.	Papildināt novadpētniecības krājumu ar jauniem materiāliem	Darbs NP analītikas datubāzē	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs
4.9.	P. Brūvera lasītavas un kolekcijas izpēte	Pētnieciskā darbība jaunu rakstu izstrādē	-	2026. gads	2027. gads	x		x	iestādes bibliogrāfs
4.10.	Dalība jaunu projektu īstenošanā	Atbalsts lasīšanas programmām	-	visu periodu	visu periodu	x			iestādes vadītājs

Nr. p.k.	Rīcības, pasākumi	Iznākuma rezultatīvie rādītāji	Sasaiste ar citām pasākumiem / aktivitātēm	Izpildes termiņš vai periods		Finanšu resurss, avots			Atbildīgais par izpildi
				Izpildes uzsākšana	Izpildes noslēgums	Pasvaldības budžets	ES fondu finansējums	Cits finansēšanas avots	
4.11.	Mobilās lietotnes piesaiste pakalpojuma norēķiniem	Samaksa par maksas pakalpojumiem	-	2024. gads	2025. gads	x			iestādes vadītājs
4.12.	Interaktīvu bibliotēkas pasākumu reklāmas baneru izvietošana	Pakalpojumu piedāvājums sabiedriski aktīvās zonās	-	2025. gads	2025. gads	x		x	iestādes vadītājs

Ar šī dokumenta "Ulbrokas bibliotēkas attīstības stratēģija 2023.–2027. gadam" apstiprināšanas brīdi spēku zaudē 2018. gada 28. augusta "Stoņiņu novada Ulbrokas bibliotēkas stratēģiskais plāns 2018.–2022. gadam".

Ulbrokas bibliotēkas vadītāja / Daiga Brigmane

Sagatavoja D. Brigmane
2023. gada 28. februāris